

Spørgsmål fra det virtuelle borgermøde den 16-11-2020 om et solcelleanlæg ved Bisgaard

Teknisk forvaltning har med bidrag fra ansøger og Aarhus kommune besvaret hvert spørgsmål nedenfor.

1. Hvordan er højden nu 2,5 meter når lokalplanen siger 2,2?
Samsø Kommune: Af forslaget til lokalplan fremgår en højde på 2,5 meter.
Det er der ikke ændret på siden offentliggørelsen.
2. Højden blev reduceret til 2.2 meter - hvordan kan man så lave det om til 2.5 meter?
Samsø Kommune:
Af forslaget til lokalplan fremgår en højde på 2,5 meter. Det er der ikke ændret på siden offentliggørelsen.
3. 30 år er de holdbare og hvad indeholder de hvis de skulle lægge, og hvordan bliver de rengjort/vedligeholdt?
Ansøger: Vi forventer ikke at solcellerne skal rengøres, men hvis det bliver nødvendigt, anvendes demineraliseret vand. Solcellepanelernes hældning medfører at rengøring som udgangspunkt ikke er nødvendig. Hvis der er fugleklatter e.l. på solcellerne, skal disse fjernes, evt. ved brug af en plastikskraber eller vand. Hvis der alligevel skulle være behov for rengøring ud over dette, vaskes modulerne kun med rent vand – ingen sæbe eller lignende, da det vil ødelægge modulerne og give film på glasset. Se svar pkt. 44, spg 5.
4. Hej Jeg vil gerne høre om jeres erfaring med Kinesiske solcelleparker på 30 år
Ansøger: NRGi har ingen erfaring med solceller fra Kina. Vi har en park på ca. 50MW i Nees, hvor de installerede solcellepaneler (141.200 moduler, polykrystalinsk silicium) er fra Indien. Vi har fundet 8 moduler med hot-spots, som er udskiftet.
5. Hvad indeholder solcellerne hvis de bliver, hvordan bliver de rengjort/vedligeholdt?
Ansøger: Ud fra vores erfaring, er det ikke nødvendigt med rengøring af solpanelerne. Såfremt det skulle blive nødvendigt med en rensning anvendes demineraliseret vand. Se svar til nr. 3.
6. Hvorfor skal det ligge på Samsø, når strømmen skal transporteres væk fra øen?
Ansøger: Lodsejeren er samsinger, og har indgået en aftale om medejerskab med NRGi. Samsø er en del af NRGi's forsyningsområde. NRGi søger at etablere anlæg med VE-produktion, og gerne i egen forsyningsområde, for at støtte den grønne omstilling.
7. Hvor meget budgetterer NRGi med at tjene på anlægget gennem hele dets levetid?
Ansøger: NRGi opstiller på forventning om en sund forretning med et encifret afkast.
8. Den besparelse der er på CO2, hvordan ender den med at tælle med i et regnskab på Samsø når vi taler om en privat aktør fremfor en kommunal?
Ansøger: VE-produktion og CO2-gevinst tilskrives som udgangspunkt den kommune, hvor anlægget geografisk er placeret, også kaldet beliggenhedskommunen.
Se side 5 i metodenotatet;
https://spareenergi.dk/sites/forbruger.dk/files/contents/publication/metode-og-data-til-energi-og-co2-regnskabet/metode_og_data_til_energi_og_co2-regnskabet_231116.pdf

9. Når I skriver I sparer 11.800 tons CO2 om året, har I så et samlet CO2 regnskab korrekt baseret på kinesisk producerede solceller, med brug af kolossale mængder af brunkul-hjemtransporten fra Kina, de 250 lastbiler, der skal sejles frem og tilbage, samt opstilling og nedtagning, og hvordan ser det ud med genanvendelsen på solcellepanelerne?

Ansøger: Nej. Det er den simple metode, der er valg. Det er beregnet på baggrund af den forventede produktion. Der er ikke foretaget en fuld livs-cyclus-analyse.

10. Er stålbjælkerne galvaniserede?

Ansøger: Det forventes at anvende varmt galvaniserede bjælker.

11. Kan borgere på Samsø købe strøm fra anlægget?

Ansøger: Strømmen fra anlægget leveres via Vadstrup til forbruger på Samsø. NRGi vil meget gerne tilbyde specifikt grønstrøm fra solcelle anlægget på Samsø til Samsingerne, hvis det ønskes.

12. Hvordan kan det være at anlægget må lægges så tæt på Bjælkerenden?!

Aarhus Kommune: Der er ikke åbeskyttelseslinje efter Naturbeskyttelsesloven og dermed ikke et afstandskrav. Selve vandløbet er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3 og må ikke påvirkes som naturtype, men der skal solcellerne stå inde på de brednære arealer før det vil være tilfældet.

13. Har man forestillet sig at bygge på højen nordøst for Vadstrup som er 11 meter høj og med paneler vil det rage 13,5 meter op over terrænet og være voldsomt synligt fra bla. Vadstrup1771 trods det negligeres i VVM bla. ved ikke at visualisere mod NØ hvor anlægget er tættest på men derimod har VVM valgt NV retning hvor anlægget er fjernest.?

Ansøger og Aarhus Kommune: Fokus har været på at give en generel fornemmelse af den visuelle påvirkning fra anlægget, set fra områder hvor der kommer mange mennesker. Det fremgår tydeligt at der vil være en visuel påvirkning samt at det er en planlægningsmæssig afvejning om man på Samsø ønsker et stort solcelleanlæg på den pågældende placering.

14. Hvor vil de centrale inverters blive placeret i parken?

Samlet centralt eller jævnt fordelt?

Ansøger: Det er ikke endeligt fastlagt. Der kommer ca. 20 og de bliver samlet i det omfang det er muligt.

15. Jeg synes ikke det er tydeligt, at I har husket den skærmende beplantning ind til gennemgangsvejen - i lokalplanen, står der jo rundt om hele anlægget?

Samsø Kommune: Den politiske beslutning er, at der skal skærmende beplantning omkring hele anlægget, hvilket er taget med i lokalplanen. Ved anlæggets etablering er det Samsø Kommune der som planmyndighed i henhold til Planloven, er forpligtet til at føre tilsyn med at lokalplanen, og dermed loven, overholdes. I praksis er det afdelingen for Teknik og Miljø, der fører tilsyn med at vedtagne lokalplaner på Samsø overholdes.

16. De nævnes en hældning på panelerne på 20 grader, hvordan hænger det sammen med en optimal hældningsgrad på 35 -45 grader, optimalt i dk 38 grader

Ansøger: Det er korrekt, at for et enkeltstående solcellepanel er 38 grader optimalt i DK. Når der tages hensyn til mulig skyggevirksomhed på række 2 er 20 grader tæt på optimum, under 1% lavere end det optimale 38 grader. Hældningen er afgørende for højden af solcelleanlægget.

17. Er der pigtråd i toppen af hegnet?

Ansøger: Nej ikke på hegnet omkring solcellerne.

18. spændende vinkel på nr. 7 - hvorfor har man valgt en retning mod nord nord/vest og ikke mod det tætteste beliggende det er da vildt underligt?

Ansøger og Aarhus Kommune: For at vise den vinkel hvor anlægget kan ses mest

19. Hvorfor er visualiseringerne manipuleret så voldsomt hvad angår lys, kontrast... samt illustreret panelerne som grå og gennemsigtige.

Ansøger: Panelerne er grå-sort. Det er hensigten at visualiseringer skal give et realistisk sammenligningsgrundlag på tværs af de fotostandpunkter der indgår i Miljøkonsekvensrapportens visualiseringsbilag. Visualiseringerne belyser anlægget set fra forskellige verdenshjørner og på forskellige afstande. Dette medfører at man på nogle visualiseringer kigger ind på panelerens bagside og på andre ser anlægget fra siden, og igen andre ser panelerne forfra. Tilsvarende er kontrasten i billedet, skydækket på optagetidspunktet, om man ser anlægget på kort eller lang afstand, om man ser "op" eller "ned" på anlægget, alle forhold der påvirker hvorledes anlæggets fremtoning opleves. Derfor fremstår panelernes "farve/kontrast" forskelligt på visualiseringerne. Og sådan vil det også være i den virkelige verden.

20. Hvilken type beplantning påtænkes der, og hvilken årerække går der før fuldt ud udvokset i 3 meters højde?

Ansøger: Det bliver hjemmehørende arter. Den endelige sammensætning er ikke fastlagt endnu. Det tager typisk 3-5 år for et læhegn at vokse op i fuld højde.

21. Hvorfor er der ikke taget et billede fra et af vores udsigts punkter, Dyret??

Ansøger: Der er bragt et udvalg af fotostandpunkter i miljøkonsekvensrapporten der til sammen skal danne et repræsentativt grundlag for at vurdere anlæggets visuelle fremtoning. Der er med udvælgelsen af disse fotostandpunkter lavet en afvejning mellem steder hvor anlægget er tydeligt, hvor flest mennesker normalt har deres daglige færden samt fra områder med forskellige karaktertræk, for at vise synlighed og visuel påvirkning af disse områder. Fotopunkterne er ligeledes valgt med henblik på at vise hvordan solcelleanlægget vil fremstå fra nærmeste naboer og bebyggelser.

22. Er grå den påtænkte farve til panelerne?

Ansøger: Ja, det er en grå-sort farve. Monokrystallinske solceller er mørke.

23. Jeg vil gerne opfordre hele KB til at komme ud hos os på Egevej 19 og tage et billede selv og sammenligne med den måde, det menneskelige øje rent faktisk ser terrænet. Afstandene føles ganske anderledes end på disse billeder.

Det er et politisk spørgsmål, som skal besvares af de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer og ikke kan besvares af Teknisk forvaltning.

24. I hvilken højde er de visuelle billeder lavet i?

Ansøger: Øjenhøjde ca. 1,7 m

25. Mio du siger det er primær udsigt fra Vadstrup1771, det er ikke korrekt og nærmeste del af anlægget er altså 300meter

Ansøger: Størstedelen af haven omkring Hotel Vadstrup er omkranset af høje træer og tætte buske, men mod nord er der en åbning i bevoksningen, hvor der er udsigt over marklandskabet. Det er den udsigt vi har visualiseret. I teksten der følger visualiseringen, står der netop: "Fra fotopunkt til nærmeste dele af solcelleanlægget, der ligger inden for billedvinklen: ca. 680 m". Målt fra fotostandpunktet er der ca. 290 meter til nærmeste punkt på lokalplanafgrænsningen, der fra dette fotostandpunkt ligger uden for billedviklen, da bevoksning skærmer for dette kig.

26. Hvordan kan det være at man i VVM rapporten har blandet 2 typer af anlægs-konstruktioner sammen hvilket gør forståelsen af anlægget uklare. :
- 1./ IKKE støjende "konventionelt" anlæg med decentrale invertere (11dbA pr. enhed)
 - 2./ STØJENDE anlæg med central-invertere (70 dbA pr. enhed) 24dbA med vedvarende og ensartet industristøj for naboer til anlægget 24-7, 365 dage om året. Det bør vel blive stillet som krav i lokalplanen at der udrettes mindst mulig skade for omgivelserne også mindst mulig støj og dermed også valg af anlægs-konstruktion uagtet cost/benefit for opstiller. For kommunalbestyrelsen bør der arrangeres en teknisk gennemgang med kalibreret måleudstyr med praktiske eksempler på hvor meget 24dbA er.
- Ansøger:* På baggrund af informationer fra leverandører om kildestøj for transformere og invertere er det vurderet, at støjpåvirkningen med stor margin overholder Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier, som skal overholdes. For vindmøller er grænseværdien 39 dB i udendørs opholdsarealer i boligområder og anden støjfølsom arealanvendelse. Mens grænseværdien for erhverv (weekend og nat) er på 35 dB.
<https://mst.dk/luft-stoej/stoej/stoejgraenser/graensevaerdier-virksomheder/>
27. Hvis vi nu får dette industri område vil det så ikke hjælpe at etablere skov hele vejen rundt?
- Samsø Kommune:* Planforslaget har en skærmende beplantning, men ikke en skov.
28. Hvor mange timer vil anlægget være belyst? Hvad med den 16. meter høje mast- er der lys på den?
- Ansøger:* Der er ikke planlagt belysning af anlægget. Masten, der indgår i projektbeskrivelsen er en max 11m høj lynafleder ved 60 kV stationen. Den har ingen lys.
29. Hvor meget lysforurening kommer der? Hvorfor er det ikke belyst i MKV'en?
- Samsø Kommune:* Der er i forbindelse med afgrænsningen vurderet at der ikke vil være en lyspåvirkning, da der ikke indgår belysning af anlægget og det indgår derfor ikke som et emne i miljøkonsekvensredegørelsen.
30. Der er ingen baggrundsstøj?
- Aarhus Kommune:* Der er altid baggrundsstøj (vind, landbrugsdrift, biler, cyklister, børn som leger længere væk, varmepumper, elledninger) og i et område som det der planlægges for, ligger baggrundsstøjen på niveau med den støj der beregnet fra anlægget,
31. Har I målinger af baggrundsstøjen i området? Den er primært et par gæs en gang imellem?
- Ansøger:* Nej. Baggrundsstøj er kendt og belyst i samme type landskab i forbindelse med støjmålinger ved vindmøller. Se evt. støjbarometer til almen orientering og forståelse af dB-værdier:
<https://www.ft.dk/samling/20151/almdel/tru/bilag/324/1679588.pdf>
32. Hvad er baggrundsstøjen i området blevet målt til?
- Ansøger:* Der er ikke foretaget målinger af baggrundsstøj på lokaliteten
33. Det er et 5 dbA tillæg i vurdering vedr støj da det der ensartet og konstant støj med ensartet frekvens spektrum.
- Aarhus Kommune:* Vurderingerne er foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledning om støj fra virksomheder og der er ikke en forventning om rentoner eller impulser der kan medføre et tillæg og selv hvis det var tilfældet, er der så langt op til den vejledende støjgrænse at det ikke får betydning

34. Hvor mange år skal dyrene sidde på den bare jord og vente på, at læbæltet gror op? Hvad er erfaringen med at dyr skal vente på beplantning?
Ansøger: Området med solcellerne udlægges i græs som sås når anlægget er opstillet. Læbæltet bliver plantet ved etablering af anlægget.
35. Bjælkerenden er kendt for i perioder af vinterhalvåret IKKE at kunne håndtere nedbørsmængder/drænvand og har over årene jævnlige fået tilført yderligere nye markdræn. Matriklen Vadstrup 4 og omkringliggende marker kan oversvømmes når bjælkerendens kapacitetsloft rammes og der ikke kan udledes mere overflade og drænvand til havet. Hvilke analyser ligger der til grund for beregningerne på den yderligere afvandingsbelastning der vil komme på bjælkerenden hvis hele det omkringliggende areal dækkes af solpaneler og regnvandets nedfald koncentrerer, sammenholdt med den øgede nedbørsmængde de kommende årtier.?
Ansøger: Etablering af solcelleanlæg på konventionel landbrugsjord medfører ikke yderligere afvandingsbelastning. Tværtimod. Den planlagte udnyttelse af arealerne vurderes at kunne have en positiv effekt på overfladevand, søer, vandløb og vådområder i og omkring projektområdet, da der fremover ikke vil blive sprøjtet og gødet. Desuden sikres det, at man når solcelleanlægget etableres, får drænforholdene fysisk kortlagt, hvis der ikke foreligger et præcist kortmateriale over området. Hermed sikres, at eksisterende dræn ikke vil blive beskadiget i forbindelse med opsætning af stativerne til solcellepanelerne. Grundejeren er forpligtet at sikre, at eventuelle dræn til enhver tid bibeholdes, vedligeholdes og fungerer optimalt. Ingen må hindre afstrømning fra opstrøms beliggende ejendomme, derfor må eventuelle eksisterende dræn ikke ændres eller sløjfes uden vandløbsmyndighedens tilladelse.
36. Ingen har talt dyr/planter op i området, så der er jo ikke dokumentation for, hvilke arter der findes i området - så hvordan kan man konkludere, at der ikke er negativ påvirkning af arterne, når man ikke ved, hvilke arter der forefindes?
Ansøger: Der ligger ingen internationale naturbeskyttelsesområder i nærheden af projektområdet, og de få arter på EU-habitatdirektivets bilag IV, som forventes at kunne optræde i området, er primært forskellige flagermus- og paddearter. Der fjernes ikke gamle bygninger eller store træer, som kunne være levested for bilag IV-flagermus i forbindelse med anlæggelsen af solcelleanlægget, og der er ingen kollisionsrisiko for flagermus forbundet med anlægget. Anlæggelsen og driften af solcelleanlægget vurderes derfor ikke at påvirke områdets flagermus negativt. Bilag IV-padder vil heller ikke blive påvirket negativt af solcelleanlægget, da solcellerne kan anlægges uden at påvirke paddernes yngle- og fourageringsområder. Anlæggelsen af solcelleanlægget kræver ikke grundvandssænkning eller andre store miljøpåvirkninger, og anlægget med tilhørende tekniske bygninger og adgangsveje bliver placeret med en lokalplan sikret afstand fra § 3-beskyttede naturtyper. Solcelleanlægget vurderes derfor ikke at få væsentlige negative effekter for de nationale naturbeskyttelsesinteresser. Solcelleanlægget vurderes således ikke at påvirke hverken internationale eller nationale naturbeskyttelsesinteresser negativt. Derimod vurderes det at projektet vil få en positiv effekt for områdets økosystem gennem etablering af lange rækker af levende hegn bestående af hjemmehørende arter, og gennem omlægning af den nuværende intensive landbrugsdrift til udyrkede arealer med bi venligt græs der afgræsses af får
37. Hvad skal der ske med det 200 m stykke jord som ligger rundt om anlægget?..... udover det planlagte læbælte...
Ansøger: Det er landbrugsjord

38. Det lyder flot med ny natur /positiv effekt.. Men bræmmen = afstand mellem paneler og eksisterende BESKYTTET natur er 2 meter... Entreprenøren skal vist have stylder på, hvis ikke han skal køre ud i §3.. Og plads til plantebælte bliver der næppe uden at inddrage eksisterende BESKYTTET natur : (
[Samsø Kommune: Planerne ændrer ikke ved eksisterende § 3 udpeget natur.](#)
39. Når I siger "Ingen negativ påvirkning" af naturlivet - hvad så med alle de trækfugle, der slår sig ned i området p.t.?
[Ansøger: Se evt. svar til spørgsmål nr. 36.](#)
40. Hvad siger erfaringen omkring relevante klage sager for sådan et solceller anlæg. Hvilken klager har der eksempelvis været omkring solcelle anlægget ved siden af sportsplads i Tranebjerg
[Samsø Kommune: Samsø Kommune har ikke direkte sammenlignelige erfaringer med store solcelleanlæg. Anlægget i Tranebjerg krævede ikke en lokalplan. Der var dog en dialog med naboerne til anlægget. I processen med den vedvarende energi ø har der været klager, indsigelser og forslag til placeringen af vindmøller på Samsø.](#)
41. Hvordan vil vandstanden i området (delvist landsområde)
[Ansøger; Se svar til 35](#)
42. Spørgsmål 1: Hvor mange ekstra hektar skal udlægges til solceller på en lokation på syd Samsø, for at finansiere en ledning fra syd Samsø til nærmeste transformatorstation? Hvilke muligheder, er der for en opkobling på en fælles transformatorstation i forbindelse med at strømmen fra møllerne på Paludan flak vel også skal i land?
[Ansøger: Med den nuværende el-infrastruktur er den placering for solcelleanlægget ved Vadstrup.](#)
- Spørgsmål 2: Hvordan har man afdækket forekomsten af dyr og planter i området, der planlægges udlagt til solceller? Der er flere, der har dokumentation i form af billeder af f.eks. markfirben, taget på området – det stemmer ikke overens med MKV ´ens konklusioner – hvordan kan det være?
[Ansøger: Projektet etableres på intensivt dyrket landbrugsjord, den fremtidige anvendelse vil ikke medføre ringere levevilkår for f.eks. markfirben – eller true levesteder for dyrearten.](#)
- Spørgsmål 3: Hvilken evidens er der for, at biodiversiteten bliver forbedret som det påstås i MKV´en? Forskere ved Aarhus universitet kender ikke til undersøgelser, der underbygger denne påstand og finder det tvivlsomt, at biodiversiteten skulle blive forbedret – hvordan forholder I jer til det faktum?
[Aarhus Kommune: Der er flere undersøgelser, herunder side 318 ff. i "Climate change and the British Wildlife", pointen er at der kommer flere insekter og vilde planter på et areal som har solceller og får der græsser end der er på en dyrket kornmark.](#)
- Spørgsmål 4: I lokalplanen er det beskrevet at landbrugspligten fastholdes og at denne fastholdes med det argument, at der udsættes græssende får. Hvilke konsekvenser vil det have for lodsejer og opstiller, hvis der ikke kommer får i området? Hvordan vil man sikre sig, at der rent faktisk kommer til at gå får på området? (flere steder i DK f.eks. på Lerchenborg, var der i lokalplanen også angivet, der skulle udsættes får, der blev bygget stalde/læskure, men der er ingen får.)
[Samsø Kommune: Der ikke handlepligt på en lokalplan, det vil sige at det ejeren der bestemmer hvornår der skal ske noget. Hvis/når man vælger at tage området i brug til det formål lokalplanen muliggør, skal man følge lokalplanen. Der kan dog hverken stilles bestemmelser eller vilkår op i lokalplanen og landzonetilladelsen der sikre at området skal plejes med får. Man kan stille ret specifikke krav til hvordan området skal se ud,](#)

men hvordan det kommer til at se sådan ud, er op til ejer.

Spørgsmål 5: Forskere ved Aarhus universitet mener, at der er stor risiko for udledning af tungmetaller til jord, grundvand og vandløb fra galvaniseringen af stålpanelerne, der bankes ned i jorden og som solcellerne sættes op på. Hvorfor er dette problem ikke belyst i MKV'en?

Aarhus Kommune:

Der er med de nye typer af solceller ikke kendt viden om udvaskning fra solcellerne og det har derfor ikke indgået som et emne i miljøkonsekvensvurderingen (der var kendt udfordringer med første generation af solceller og det er en vigtig pointe, så vi overvejer om det skal med som et vilkår)

Hvordan forholder KB sig til det faktum at det ikke er undersøgt?

Det er et politisk spørgsmål, som skal besvares af de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer og ikke kan besvares af Teknisk forvaltning.

Spørgsmål 6: Spørgsmål fra en af foreningens medlemmer: Jeg kan se at området planlagt for anlæg af solceller, bruges som fourageringsområde for rigtig mange gæs. Har nogen tænkt på, hvordan man vil bevare deres muligheder, når der bygges solceller?

Samsø Kommune: Der er andre arealer som gæs kan græsse på, på Samsø og der er ingen krav om at et landbrugsareal vedvarende skal drives så det i træksæsonen kan bruges af rastende gæs.

Der er så vidt jeg kan se tale om både Canadagås, grågæs og bramgæs. Bramgås er fredet og skal derfor have mulighed for at fouragere – hvordan vil man sikre sig at de kan det? Har nogen registreret fuglene? Har man bare forestillet sig at man kan nedlægge deres vinterlevested og lade dem finde et andet sted at være? Og i givet fald hvor?

Se svaret ovenfor

43. Hvad er argumentet for at kommunen bakker op om dette projekt på trods af borgerprotesterne?

Det er et politisk spørgsmål, som skal besvares af de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer og ikke kan besvares af Teknisk forvaltning.

44. Er der nogle forvente arbejdspladser forbundet med sådan et anlæg

Ansøger: Når anlægget er opstillet, er der løbende tilsyn og pasning af arealerne, som skal være lokalt. Vedligehold og service er årligt og begrænset til nogle uger om året.

45. Samsø kommune bør med ansvaret for borgerne kræve mindst mulige gener for naboer og kræve en ikke støjende anlæg som feks. det på Lechenborg som bla Henrik Kjær har besøgt.!

Det er et politisk spørgsmål, som skal besvares af de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer og ikke kan besvares af Teknisk forvaltning.

46. Hvad får folk på Samsø ud af projektet?

Ansøger: Der vil være grøn energi til stede til fremtidig elektrificering. CO2 regnskabet for øen og øens landmænd forbedres. Der støttes op om målsætning for et fossilfri Samsø i 2030.

47. Hvor store/høje er transformerne i anlægget - vil beplantningen kunne skule dem?

Samsø Kommune: Hvor transformerne specifikt placeres, vides endnu ikke, derfor er lokalplanforslaget uden bonusvirkning sådan at Samsø Kommune har mulighed for, i en landzonetilladelse, at stille vilkår om særskilt afskærmende beplantning til disse, når detailprojekteringen af projektet er klar.

48. På hvilken måde tænker kb at dette projekt harmonere med et af øens hovederhverv, nemlig turismen?
Det er et politisk spørgsmål, som skal besvares af de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer og ikke kan besvares af Teknisk forvaltning.
49. Hvad med den gamle markvej? Hvordan bliver folks adgang og passage i området?
Ansøger: Den gamle markvej flyttes nogle meter, således at den følger trace for 60 kV kablet. Der vil være åbent for at benytte den, på samme vilkår som nu.
50. synes Ansøgern/kommunen det er rimeligt at borgerne skal betale for nye sø/land kabler.
Ansøger: Det er Energinet, der er et selvstændigt statsligt selskab, som ejer og driver dansk energiinfrastruktur. I sidste ende er det forbrugerne i hele landet der kollektivt betaler til lokale opgraderinger af el-nettet.
51. Hvad vil den forventede skatteindtægt af sådan et anlæg blive for Samsø
Ansøger: Anlægget udløser en grøn pulje fra Ansøger på 40.000 kr/MW, som tilfalder Samsø Kommune.
52. Kender vi ikke nogen, der kan lave visualiseringer, der gengiver de relevante refleksioner fra solceller?
Aarhus Kommune: Det er Ansøgerens konsulent som er ansvarlig for visualiseringerne, men ud fra vores gennemgang vurderer vi som myndighed at de retvisende (og der er anvendt Windpro der anvendes i andre sager)
53. Kan man sige noget om antal lokale arbejdspladser i forbindelse med drift af anlægget? Og har man planer om at etablere samarbejde med energiforbrugende virksomheder som f.eks. store data centre? – og bekræftende fald er der noget gæt på hvor mange arbejdspladser det vil kunne give?
Ansøger: Se svar 44. NRGi er åbne for drøftelser om et samarbejde med energiforbrugende virksomheder. For nuværende er der ingen konkrete planer.
54. Infrastruktur er ikke tilstede. Placering ved eksisterende transformer irrelevant. Hvem laver og betaler nye forbindelser til Samsø?
*Ansøger: Det gør Energinet, der er et selvstændigt statsligt selskab, som ejer og driver dansk energiinfrastruktur. Det er Konstant, der skal stå for gennemførelsen af Samsø forbindelsen.
I sidste ende er det forbrugerne i hele landet der kollektivt betaler til lokale opgraderinger af el-nettet.*
55. Hvor store er de samfundsøkonomiske omkostninger men etablering af nyt søkabel og udbygning af 3 transformatorstationer?
Ansøger: I henhold til lovgivningen, kan Konstant først arbejde med prissætning af et eventuelt søkabel, når der er en byggetilladelse på plads. De direkte omkostninger med tilkobling og tilhørende udbygning af transformer station er en udgift for Ansøgeren.
56. På et tidspunkt ønsker man batterier i forbindelse med anlægget. Hvor skal disse batterier og yderligere transformere placeres?
Ansøger: Der er ikke planlagt med batterier, og derfor ikke gjort tanker om potentiel placering ej heller er der planlagt for det. Men det kan ikke afvises at der opstår ønsker om batterier i fremtiden, for det er en rigtig god ide.

57. Hvor meget vil sådan et anlæg løfte Samsø i forhold til at være en CO2 neutral / - udleder Ø
Samsø Kommune: Det er den nationale forventning, at der set over et år i 2030 vil være 100% grøn strøm i det danske elnet. På det tidspunkt vil vedvarende energianlæg ikke bidrage direkte på CO2 bundlinjen lokalt på Samsø. Et øget elektrificering af transport og varme på Samsø vil dog medføre at el produktionen på Samsø skal øges hvis en selvforsyning med vedvarende energi skal opretholdes.
58. Der mangler visualisering fra højere beliggende positioner, med frit udsyn til anlægget
Aarhus Kommune: Der er udvalgt en række punkter som giver en generel fornemmelse af den visuelle påvirkning. Ved udvælgelsen er der lagt vægt på områder hvor der kommer mange mennesker og de giver en god fornemmelse af påvirkningerne fra anlægget.
59. Hvordan forholder KB sig til at være en del af den bølge af solcelleanlæg, der lige nu skyller ind over hele Danmark? Burde man ikke netop på Samsø vise, at grøn energiomstilling kan gøres på måder, der ikke gør landskabet sort?
Det er et politisk spørgsmål, som skal besvares af de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer og ikke kan besvares af Teknisk forvaltning.
60. Der er i udkastet til lokalplan åbent for terrænregulering plus/minus en halvmeter. Vil dette blive brugt til at planere store arealer for at få et jævnt underlag, eller vil der kun undtagelsesvis ske mindre reguleringer af terrænet?
Ansøger: Anlægget bygges, så det følger eksisterende terræn, hvilket er anvendt i visualiseringen. Der kan undtagelsesvis være behov for mindre reguleringen.
Hvis vindmøllepark syd for Samsø etableres vil dette også kræve ny højspændingsforbindelse. Projekterne bør kombineres.
Kommentar
Alternativ anvendelse kunne være naturområde.
Kommentar
61. Afgrænsning er ikke det samme som afskærmning. Hvordan vil det tage sig ud i hele vinterhalvåret?
Ansøger: Der bliver primært anvende løvfældende træer og buske.
62. 2.2 er fastlagt i lokalplanen - så 2.5 m er vel ikke ok, og vel ikke afhængig af, hvad opstiller synes?
Samsø Kommune: Af forslaget til lokalplanen fremgår en højde på 2,5 meter. Det er der ikke ændret på siden offentliggørelsen.
63. En ny højde på anlægget må vel udløse et nyt projekt
Samsø Kommune: Af forslaget til lokalplan fremgår en højde på 2,5 meter. Det er der ikke ændret på siden offentliggørelsen.
64. Kendte man ikke energioptimeringen og vinkel på forhånd.???
Ansøger: Miljøvurderingsprocessen og har bl.a. til formål at undersøge og belyse et konkrets karakteristika. Erfaringer i undersøgelsesfasen derfor forventeligt
65. I kan jo ikke bare ændre højden, eller farve anlægget lyserødt hvis det passer jer?
Samsø Kommune: Af forslaget til lokalplan fremgår en højde på 2,5 meter. Det er der ikke ændret på siden offentliggørelsen.
66. Der står 2,5 meter i LP. Men det er centralt om det er ændret efter høringsstart 5. okt.
Kommentar
67. Hvordan forholder kb sig til højde-nedringet som bare er tilføjet?
Det er et politisk spørgsmål, som skal besvares af de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer og ikke kan besvares af Teknisk forvaltning.

68. Hvad får vi ud af det på Samsø?

Ansøger: se svar på spg. 6, 8, 11 og 46

69. Og hvis NRG1 /renewables sælger anlægget til 3. mand, og de går konkurs, hvad sker der så?

Aarhus Kommune: Så fremgår det stadig af lokalplanen der forpligter ejer, at man skal fjerne anlægget når det ikke længere er i brug (max. 30 år). Gør man ikke det fjernes anlægget af planmyndigheden på ejers regning.

Ansøger: følge elforsyningsloven (§ 10) kræver elproduktion fra anlæg med en kapacitet på over 25 MW en bevilling. Der kan kun gives bevilling til en ansøger, som kan dokumentere, at denne har den fornødne tekniske og finansielle kapacitet. I bevillingen kan der fastsættes en række vilkår, f.eks. om forsyningspligt til fjernvarme for kraft-varme-anlæg eller sikkerhedsstillelse for nedtagning af anlæg, se

<https://ens.dk/ansvarsomraader/el/vejledninger-om-el/vil-du-producere-el-fra-et-anlaeg-over-25-mw>

70. Hvor mange steder tæller denne CO2-besparelse med?

Ansøger: Samsø er det eneste sted.

71. Energi nettet kan jo ikke aftage strømmen, så hvad vil man gøre ved det problem?

Ansøger: For kunne indpasse det nye solcelleanlæg i det overordnede net, kan der blive behov for yderligere kapacitet i søkabler til/fra Samsø. Dette kan ske ved at placerer et nyt søkabel parallelt med det nordgående nuværende forsyningskabel. Det endelige tilslutningspunkt til transmissionsnettet vil dog først blive fastlagt i samarbejde med Konstant efter en konkret ansøgning om nettilslutning. Her vil Konstant (Energinet) gennemføre en beregning af den mest fordelagtige nettilslutning af solcelleanlægget, så udbygningen af søkablet sikre at udbygningen giver det samfundsøkonomiske mest fordelagtige tracé. Placeringen af kablet, samt anlægsperioden kendes ikke på nuværende tidspunkt.

72. Men Samsø er jo allerede selvforsynende og eksporterer el - så hvad er problemet?

Kommentar

73. Er beplantningen indvirknings indvirkning med regnet i CO2 besparelsen

Ansøger: Nej.

74. Hvad med en vugge til vugge? Det er der i al fald blevet spurgt ind til mange mange gange i høringsvarene forud - det er simpelthen ikke korrekt, at der ikke er et problem med produktionen af solcellerne.

Ansøger: Vugge til vugge (cradle to cradle) dækker over en række analyser der ofte bringes i spil til at dokumentere og redegøre for miljøpåvirkningerne fra givent produkt. Det er meget komplekse redegørelser, med mange alt for stort antal ubekendte hvis man skulle gennemføre en vugge-til-vugge vurdering af det samlede anlæg. I forbindelse med den efterfølgende projektering kan dette bringes i spil, og der findes allerede Cradle to Cradle Certificerede solcellepaneler på markedet, se evt. mere på hjemmesiden: <https://www.c2ccertified.org>

75. Samsø kommune burde ha' et forpligtende samarbejde og hensyn til sine borgere. Især da projektet giver et betydeligt beløb til kommunen og de 'få' berørte vil føle, de har måtte 'betale dyrt' til andre. KB kunne gøre gældende at grænsen på de 200 meter, ikke alene galt til bebyggelse, men til matrikel grænse med beboelse på, så det gav en anerkendelse af, at også boligernes uderum vil blive kraftigt påvirket. Altså at haver, terrasser m.m. omkring bolig, der ikke ligger 200 meter væk, gav ret til salgsoptionsordningen.
[Kommentar](#)
76. slider alt strøm blandes sammen så man kan IKKE købe strøm fra et bestemt sted!!!
[Ansøger: NRGi kan udstede oprindelsescertifikater på specifik produktion på egne anlæg.](#)
77. Så borgerne kan ikke købe billigere strøm, men skal betale det samme som fastlandet?
[Ansøger: Generelt er strømprisen udlignet over hele Danmark, med variationer for øst hhv. vest Danmark.](#)
78. Hvilke planer er det på Samsø som gør at det giver mening at anlægget skal ligge her?
[Det er et politisk spørgsmål, som skal besvares af de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer og ikke kan besvares af Teknisk forvaltning.](#)
79. Trist at Søren ikke læser hele spørgsmålet op og springer over selve essensen
[Kommentar](#)
80. Der er virkelig dårlig lyd og det at I selv udvælger de spørgsmål I gerne vil give svar på, er slet ikke ok. Det kan man altså ikke kalde en demokratisk proces.
[Kommentar](#)
81. 2,5 er højere end 2,2 lige meget hvad DU syntes
[Kommentar](#)
82. Ole Gregor har i løbet af fremstillingen af VVM kommenteret på visualiseringernes kvalitet mm. hvilket aldrig blev ændret, hvorfor...?
[Aarhus Kommune: De første udkast var udarbejdet så fotorealistiske som muligt og da baggrunden er med mørke grønne nuancer, var anlægget vanskeligt at se. De visualiseringer der er med miljøkonsekvensredegørelsen har derfor fået lysnet solcellerne så det er mere tydelige og det svarer i øvrigt til det man ofte er nød til at gøre med vindmølle visualiseringer](#)
83. Nå, men så leder det jo tanker hen på, hvorfor der mon ikke er lavet visualiseringer fra Kongehøjen - der kommer da en del mennesker.
[Aarhus Kommune: Der er ved udvælgelsen lagt vægt på af få en kombination af visualiseringer fra offentligt tilgængelige veje samt fra udvalgte naboer. Kongehøjen er så langt væk fra anlægget, at 2½ meter høje solceller får karakter af en flade og det er meget tvivlsomt om de overhovedet kan ses – det støttes af synlighedsanalysen som er vedhæftet \(rød er mange solceller synlige, gul er en del og lyseblå er meget få synlige det pågældende sted\) – se evt. illustrationen til sidst i dette dokument. Solcellerne set på afstand er allerede visualiseret via billedet fra krydset Sælvigvej/Havvejen.](#)
84. Visualiseringerne er kun fra lavt placerede punkter - hvad med højere niveauer - bakker, etager i omkringliggende huse?
[Aarhus Kommune: Visualiseringerne er udarbejdet ud fra man står på terræn og at der er offentlig adgang](#)
85. Til NRGi: Vil I købe vores hus, selv om det er 10 cm for langt væk til at I er juridisk forpligtet til det?
[Ansøger: Vi vælger at følge lovgivningen på dette punkt.](#)

86. Hvad med det andet spørgsmål Søren? Altså hvor meget lysforurening der kommer fra området?
Ansøger: Se tidligere svar. Der indgår ikke belysning i projektet. Når solen skinner laves der strøm – når solen går ned venter anlægget stille og roligt på at solen står op igen☺
87. Hvor mange får er der på jeres andet anlæg? Hvilke dyr kan komme igennem hegnet?
Ansøger: Der er endnu ikke lavet aftaler med en fåreavler. Alle mindre dyr kan komme igennem hegnet.
88. Er der erstatningspligt på vurderinger fremfor beregninger?
Ansøger: Værditabsordningen baseres på taksationsmyndighedernes afgørelser.
89. Hvorfor er der ingen repræsentanter til stede fra modstanderne af anlægget?
Samsø Kommune: Borgermødet har været indkaldt med det formål, at planmyndigheden kunne præsentere planforslagene og give Ansøger mulighed for at præsentere projektet. Derudover har det naturligtvis det formål, at borgerne samtidig har mulighed for at give deres mening til kende.
90. Hvor mange vurderinger kan man komme af sted med? Vi har fået opfattelsen af, at der skulle være tale om fakta?
Samsø Kommune: Loven om miljøvurdering fastslår at det er Ansøgeren som med bistand fra kompetente konsulenter der skal udarbejde miljøkonsekvensredegørelsen. Vi har som kompetent myndighed gennemgået materialet og finder at materialet udgår et godt grundlag for den offentlige debat om projektet
91. Spørgsmål 1: Hvor mange ekstra hektar skal udlægges til solceller på en lokation på syd Samsø, for at finansiere en ledning fra syd Samsø til nærmeste transformatorstation? Hvilke muligheder, er der for en opkobling på en fælles transformatorstation i forbindelse med at strømmen fra møllerne på Paludan flak vel også skal i land?
Ansøger: se svar punkt 42
92. Er et retsligt emne, at der er givet tilladelse til 2,2 m, og at højdens ændres til 2,5 bare fordi en fyr i Rusland har regnet forkert?
Samsø Kommune: Det er et retsligt emne hvis man mener, at planmyndigheden har begået fejl i den procedure, omkring tilvejebringelse af planer, der fremgår af Planloven. Der ikke ændret i forslagene efter offentliggørelsen.
93. Hvad hvis der om nogle år kommer en ny teknologi man gerne vil udskifte med - hvad så?
Samsø Kommune: Det ændrer ikke på den ramme der er sat i lokalplanen omkring tidsbegrænsning på anlæggets levetid.
94. Er der noget der hindrer at anlægget bliver 4 meter når nu det kan blive 2,5.
Samsø Kommune: Rammen i lokalplanen er bindende og kan ikke ændres ved dispensation, som følge af at et af formålene er at mindske gener for naboerne mest muligt. Der kan i henhold til Planloven ikke dispenseres fra formålsparagraffen i en lokalplan.
95. Samsø har el nok.
Kommentar
96. Hvad får borgerne ud af det andet - tavshed- ingenting! De skal dog betale
Kommentar
97. El produktion fjerner ikke fossilt forbrug
Kommentar
98. Billigst og lettest ville det ikke være at producere strømmen hvor den skal bruges? I Århus...
Ansøger: Grøn strøm produceres hvor der er mulighed, og forbruges hvor der er behov.

99. Jeg har måske misforstået det... Én ting er vel regnskabet, hvis strømmen skal bruges andetsteds, så gør solcelleanlægget vel ikke Samsø hverken mere eller mindre fossilfri?
Ansøger: [Se punkt 8.](#)
100. Altså hvorfor bliver adgangen til markvejen hegnet ind? Den tilhører jo ikke Lassen? hvordan skal man kunne ride/cykle på markvejen? det er da simpelthen ikke i orden?
Ansøger: [Lokalplanen sikrer at der tværs gennem området, fra Bøgebjergvej til Vadstrupvej, bliver fastholdt en græsklædt markvej i nordsyd gående retning. Markvejen vil blive friholdt for anlæg, og der vil blive hegnet på begge sider af vejen, så det fortsat vil være muligt at færdes gennem området via markvejen på samme vilkår som nu. Vejen tilhører Anders D. Lassen.](#)
101. Bliver forbrændingsmotoren forbudt på samsø i 2030, eller hvordan skal et solcelle anlæg gøre øen fossilfri?
Samsø Kommune: [Det bliver ikke noget Samsø Kommune pålægge borgerne – det er folketingets ansvar. Vedvarende energianlæg generelt kan sikre selvforsyningen med el til køretøjer og færger i fremtiden.](#)
102. Svaret på spørgsmålet om hvad Samsø får ud af anlægger, var ikke særlig præcist. Vil I ikke præcisere og opremse fordelene igen?
Ansøger: [Vedvarende energiproduktion, CO2-reudktion og øget biodiversitet.](#)
103. Elprisen bliver ikke billigere for Samsingerne - de får faktisk overhovedet ikke noget ud af at der bliver produceret mere strøm på Samsø. De skal dog være med til at betale kablerne til fastlandet. Samsø er allerede selvforsynende så hvad får borgerne ud af det?
Ansøger: [se svar til punkt nr. 55 og 71.](#)
104. Er det en fordel for Samsøs CO2 regnskab hvis produceret el bruges udenfor Samsø?
Ansøger: [se svar på punkt 8.](#)
105. Det her er et borgermøde. Det er ikke ok, at spørgsmålene ikke bliver læst korrekt og fuldstændigt op. Lyden er dårlig, mange kan ikke komme på eller bliver smidt af - og det er ikke rimeligt at der ikke bliver svaret fuldstændigt. Når der er kritiske spørgsmål bliver disse ikke læst op - det er ikke en demokratisk proces og det er langt fra borgerinddragelse.
Kommentar
106. Hvordan tænker kommunalbestyrelsen kørslen med de 250 lastbiler? gennem kydset i Onsbjerg? NEJ vel ...
Det er et politisk spørgsmål, som skal besvares af de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer og ikke kan besvares af Teknisk forvaltning.
107. Hvordan gør et solcelleanlæg Samsø mere fossilfrit, hvis strømmen bruges uden for Samsø? 2. Får samsingene reelt noget ud af det her (I har svaret, men fangede ikke rigtigt pointen).
Ansøger: [se svar punkt 6, 8, 11 og 46.](#)
108. Mht. støj - der skal også placeres transformere ved alle invertere!
Ansøger: [Der er flere muligheder. I miljøvurderingen af projektet er gene niveauet belyst på baggrund af støj og visuel påvirkning. Det samlede visuelle billede ændres dog ikke om det bliver den ene løsning frem for den anden, da inverter eller transformerkiosker ikke vil være væsentligt synlige på grund af solcellerækkerne. Det samlede støjtryk ændres hellere ikke om det bliver den ene løsning frem for den anden, og det er vurderet i miljøkonsekvensrapporten, at solcelleanlægget overholder Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier ved alle boliger i området, med god margin.](#)

109. Det er inverternes køleanlæg der støjer, 24 dba er tydeligt hørebart og det Ole Gregor henviser til at man først kan høre noget ved 30 dbA , jeg tror han tager udgangspunkt i byzone med trafik etc...
[Kommentar](#)
110. Der er mange andre modstandere på Samsø men kommunalbestyrelsen lytter ikke til dem!
[Kommentar](#)
111. Nej, nu er der jo 385 medlemmer i en forening, der ønsker at bevare kulturlandskaberne på Samsø - der er også mere end 1.000 underskrift i mod anlægget. og jeg synes altså ikke det lyder som et flertal af befolkningen, der ønsker anlægget.
[Kommentar](#)
112. Der er da masser af opbakning fra lokale på Samsø
[Kommentar](#)
113. Et flot stykke arbejde der er blevet lavet. Super god for Samsø, at der stadigvæk er nogle der er villige til at investere på Samsø. Sådan et projekt viser at Samsø gerne vil den grønne omstilling i DK.
[Kommentar](#)
114. Teknikken har vist ikke gjort det muligt at se og lytte med fra telefon og iPad. Jeg har set fra computer, men får henvendelser fra folk via andre medier og jeg kan ikke selv se videoen fra min iPhone. Er dette båndet, håber jeg I offentliggøre. Eller gentager!
[Samsø Kommune: Mødet er ikke blevet optaget.](#)
115. Marcel, et solcelleanlæg midt i den natur som turisterne bla kommer for, kompenserer ikke for alt det andet lort vi producerer...
[Kommentar](#)
116. Enig med Marcel - det er en elendig visualisering og det vil helt klar skæmme landskabet og skræmme turister og Samsinge væk. Placer gerne solceller et andet sted - ud på havet på øer
[Kommentar](#)
117. Hvor mange ekstra hektar skal der til for at finansiere anlægget placeret ved Brattingsborg pga den ekstra kabeludgift.?
[Ansøger: Se svar under punkt bla. 42.](#)
118. Hvad siger kb om ændret højde fra 2,2 til 2,5?
[Det er et politisk spørgsmål, som skal besvares af de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer og ikke kan besvares af Teknisk forvaltning.](#)
119. hvorfor laver KB så ikke en total plan for Samsø hvor skal/kan solcelleparker ligge ?
[Samsø Kommune: I forbindelse med den igangværende kommuneplanrevision har politikkerne bestilt en plan for placeringen af vedvarende energianlæg – fx vindmøller og solceller.](#)
120. Hvor er den samske model henne nu?
[Kommentar](#)
121. Kommer dette møde også online.
[Samsø Kommune: Mødet er ikke blevet optaget.](#)
122. Vi inviterer jer gerne til at nyde udsigten på Egevej!
[Kommentar](#)

123. Måske bliver der lidt mere trafik i Østerby når alle de turister der intensere sig for grøn energi køre igennem for at komme ud at se på anlægge.

[Samsø Kommune: Den aktuelle trafiksituation vurderes ikke at blive ændret som følge af anlæggets etablering.](#)

124. Kommer der mon et ægte borgermøde på et senere tidspunkt inden der skal tages endelig stilling til projektet, i det mindste for at få troen på demokratiet tilbage for aftenens oplevelse var ingen succes

[Kommentar](#)

Illustration til spørgsmål 83 fra synlighedsanalysen

